EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 18.1.2011
COM(2011) 12 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Razvijanje evropske razsežnosti v športu

SEC(2011) 68 konč.
SEC(2011) 67 konč.
SEC(2011) 66 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Razvijanje evropske razsežnosti v športu

1. UVOD

Sodelovanje in dialog na ravni EU na področju športa sta se bistveno okrepila z Belo knjigo o športu iz leta 2007[1]. Skoraj vsi ukrepi spremljajočega akcijskega načrta „Pierre de Coubertin" so bili izpolnjeni ali se jih izvaja. Bela knjiga vključuje opis posebnosti športa in uporabo prava EU na področjih, kot je na primer notranji trg in konkurenca v športnem sektorju. Z izvajanjem Bele knjige o športu je Komisija zbrala uporabne dokaze glede tem, ki jih bo treba v prihodnje obravnavati. To sporočilo ne nadomesti Bele knjige, vendar nadgrajuje njene dosežke.

Na številnih področjih ostaja Bela knjiga ustrezna podlaga za ukrepe na EU ravni na področju športa. Ta področja vključujejo na primer spodbujanje prostovoljstva v športu, zaščito mladoletnikov in varstvo okolja. Bela knjiga je prav tako ustvarila strukturiran dialog z zainteresiranimi stranmi s področja športa, vključno s športnim forumom EU, in je služila kot podlaga za vključevanje dejavnosti, povezanih s športom, v ustrezne sklade, programe in pobude EU. Dejstvo, da se določene teme ne obravnavajo v tem sporočilu ne pomeni, da to niso več prednostne naloge za Komisijo, ampak da Bela knjiga ostaja ustrezna podlaga za njihovo obravnavanje v prihodnji letih.

Različne vidike športnega sektorja zajemalo različne določbe Pogodbe, kot je pojasnjeno v Beli knjigi. Poleg tega daje Lizbonska pogodba Evropski uniji podporno, usklajevalno in dopolnjevalno pristojnost na področju športa, ki poziva k ukrepom za razvoj evropske razsežnosti v športu (člen 165 PDEU).

Ker struktura Bele knjige, ki temelji na treh obširnih tematskih poglavjih (družbena vloga športa, gospodarska razsežnost športa in organizacija športa), odraža določbe Pogodbe za področje športa, jo imajo zainteresirane strani s področja športa za koristno in je široko sprejeto orodje za pripravo ukrepov ter razprav na ravni EU, se ta struktura ohrani v tem sporočilu. Vsako poglavje se zaključi s preglednim, neizčrpnim seznamom možnih ukrepov, naslovljenih na Komisijo in države članice na njihovih področjih pristojnosti..

1.1. Javno posvetovanje v EU

Med pripravo sporočila se je Komisija posvetovala s številnimi zainteresiranimi stranmi za določitev ključnih tem, ki naj se obravnavajo na ravni EU, vključno s posvetovanji z državami članicami in ključnimi zainteresiranimi stranmi s področja športa (športni forum EU, dvostranska posvetovanja), spletnim posvetovanjem in neodvisno skupino strokovnjakov.[2]

---

[1] COM(2007) 391, 11.7.2007.

[2] Rezultati javnega posvetovanja so bili objavljeni na naslednji spletni strani: http://ec.europa.eu/sport/library/doc/a/100726_online_consultation_report.pdf.

Prav tako je upoštevala rezultate študije o „Lizbonski pogodbi in športni politiki EU“, ki jo je naročil Evropski parlament[3].

Posvetovanja z državami članicami so pokazala visoko stopnjo soglasja glede prednosti naslednjih tem v programu EU za šport: zdravju koristne telesne dejavnosti, boj proti nedovoljenim poživilom, izobraževanje in usposabljanje, prostovoljne dejavnosti in neprofitne športne organizacije, socialna vključenost v športu in s pomočjo športa, vključno s športom za invalide in enakostjo spolov v športu, trajnostno financiranje množičnega športa in dobro upravljanje.

Poleg teh vprašanj se je nevladni športni sektor dotaknil naslednjih tem: stopnje udeležbe v športu, razpoložljivost športnih in telesnih dejavnosti na vseh stopnjah izobraževanja, priznavanje prostovoljnih dejavnosti, boj proti nasilju in diskriminaciji, stalno financiranje in potrebo po podpori za povezovanje v mrežo in izmenjavo dobrih praks na ravni EU.

1.2. Dodana vrednost EU na področju športa

Komisija spoštuje samostojnost upravljalnih struktur športa kot temeljnega načela organizacije športa. Prav tako spoštuje pristojnosti držav članic na tem področju, kar je v skladu z načeli subsidiarnosti. Kljub temu je izvajanje Bele knjige potrdilo, da lahko ukrepi na ravni EU zagotovijo znatno dodano vrednost na številnih področjih.

Namen ukrepov EU je podpreti ukrepe držav članic in jih po potrebi dopolniti, da se obravnavajo izzivi, kot sta nasilje in nestrpnost, povezani s športnimi dogodki, ali pomanjkanje primerljivih podatkov o športnem sektorju EU kot podlagi za oblikovanje politike. Hkrati lahko ukrepi EU prispevajo k obravnavi nadnacionalnih izzivov, s katerimi se srečuje šport v Evropi, na primer usklajenega pristopa k izzivu glede nedovoljenih poživil, prevar, vnaprejšnjih dogovorov o rezultatih ali dejavnosti športnih agentov.

Ukrepi EU prispevajo tudi k splošnim ciljem strategije Evropa 2020 z izboljšanjem zaposljivosti in mobilnosti, zlasti z ukrepi za spodbujanje socialne vključenosti v športu in s pomočjo športa, izobraževanja in usposabljanja (vključno prek evropskega okvira kvalifikacij) ter evropskimi smernicami za telesno dejavnost.

Na vseh področjih, obravnavanih v tem sporočilu, se lahko ukrepi EU uporabijo kot platforma za izmenjavo in dialog med zainteresiranimi stranmi s področja športa, da se razširijo dobre prakse in spodbuja razvoj evropskih mrež na področju športa. Hkrati ukrepi EU prispevajo k razširjanju znanja o pravu EU v športnem sektorju, s čimer je zagotovljena večja pravna varnost za evropski šport.

Komisija trenutno podpira projekte in mreže na področju športa s spodbujevalnimi ukrepi, značilnimi za področje športa, zlasti s pripravljalnimi ukrepi na področju športa, ali z obstoječimi programi na različnih zadevnih področjih. Ti vključujejo vseživljenjsko učenje, javno zdravje, mlade, državljanstvo, raziskave in tehnološki razvoj, socialno vključenost, boj proti rasizmu, varstvo okolja in drugo.

Medtem ko bo nadaljevanje spodbujevalnih ukrepov v podporo ukrepom, opredeljenih v tem sporočilu, del razprav, ki bodo spremljale pripravo naslednjega večletnega finančnega okvira,

---

[3] Http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?language=en&file=32471.

bodo ukrepe iz tega dokumenta kratkoročno podpirali trenutni in prihodnji pripravljalni ukrepi ter posebni dogodki na področju športa.

2. DRUŽBENA VLOGA ŠPORTA

Šport ima s svojimi pozitivnimi vplivi na socialno vključenost, izobraževanje in usposabljanje ter javno zdravje velik potencial za prispevanje k pametni, trajnostni in vključujoči rasti ter novim delovnim mestom. Z izboljšanjem zdravja in produktivnosti prebivalstva ter z zagotavljanjem višje kakovosti življenja v starosti pomaga omejiti rast stroškov za socialno varnost. Z odstranjevanjem socialnih ovir prispeva k socialni koheziji in s svojim vplivom na izobraževanje in usposabljanje izboljšuje zaposljivost prebivalstva. Prostovoljne dejavnosti v športu lahko prispevajo k zaposljivosti, socialni vključenosti in večji državljanski udeležbi, zlasti mladih. Po drugi strani pa se področje športa sooča s številnimi nevarnostmi, kot so na primer nedovoljena poživila, nasilje in nestrpnost, pred katerimi je treba športnike, zlasti mlade športnike, in druge državljane zaščititi.

2.1. Boj proti nedovoljenim poživilom

Nedovoljena poživila še vedno zelo ogrožajo šport. Uporaba nedovoljenih poživil, ki jih uporabljajo amaterski športniki, resno ogroža javno zdravje, zato so potrebni preventivni ukrepi, tudi v fitnes centrih. Preprečevanje in ukrepi glede nedovoljenih poživil in s tem povezane kazni ostajajo v pristojnosti športnih organizacij in držav članic. Komisija podpira boj proti nedovoljenim poživilom in pomembno vlogo svetovne protidopinške agencije (WADA), nacionalne protidopinške organizacije (NADO), akreditiranih laboratorijev, Sveta Evrope in Unesca. Komisija pozdravlja dejstvo, da so nacionalne protidopinške organizacije vedno bolj organizirane kot neodvisni organi. Prav tako spodbuja države članice, da sprejmejo in delijo nacionalne protidopinške akcijske načrte, ki so namenjeni zagotavljanju usklajevanja med vsemi zadevnimi udeleženci.

Mnoge zainteresirane strani v boju proti nedovoljenim poživilom zahtevajo aktivnejši pristop EU na primer s priključitvijo k Evropski konvenciji Sveta Evrope proti dopingu v športu, v meri, kot to Uniji dopuščajo pristojnosti na tem področju. Potrebno je oceniti posledice pristojnosti, ki so s členom 165 PDEU dodeljene Uniji, v zvezi z zastopanostjo EU v upravnih strukturah svetovne protidopinške agencije.

Komisija poudarja potrebo po protidopinških pravilih in ravnanjih za uskladitev s pravom EU pri spoštovanju temeljnih pravic in načel, kot so spoštovanje zasebnega in družinskega življenja, varstvo osebnih podatkov, pravica do poštenega sojenja ter domneva nedolžnosti. Vsako omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin mora biti predpisano z zakonom ter spoštovati bistveno vsebino navedenih pravic in svoboščin in načelo sorazmernosti.

Komisija spodbuja obstoječi trend v državah članicah EU glede uvedbe določb kazenskega prava proti trgovanju organiziranih mrež z nedovoljenimi poživili ali za okrepitev obstoječih določb.

2.2. Izobraževanje, usposabljanje in kvalifikacije v športu

Čas, namenjen športu in telesni dejavnosti v izobraževanju, se lahko izboljša z nizkimi stroški v okviru in izven šolskega izobraževalnega programa. Kakovost programov telesne vzgoje in kvalifikacij za udeležene učitelje ostaja v številnih državah članicah zaskrbljujoča.

Sodelovanje med športnimi organizacijami in izobraževalnimi ustanovami koristi obema sektorjema in ga lahko podprejo univerze.

Po pozivu Evropskega sveta leta 2008 k obravnavanju vprašanja „dvojne poklicne kariere“[4] Komisija poudarja pomen zagotavljanja mladim vrhunskim športnikom kakovostno izobraževanje vzporedno z njihovim športnim usposabljanjem. Mladi športniki, zlasti tisti iz tretjih držav, ki so v Evropo prišli trenirat in tekmovat, se srečujejo s številnimi tveganji v povezavi z njihovo ranljivostjo. Kakovost centrov za športno usposabljanje in njihovih zaposlenih mora biti dovolj visoka, da se zaščitijo moralni in izobraževalni razvoj športnikov ter njihovi strokovni interesi.

Države članice in športno gibanje priznavata potrebo po boljše kvalificiranih zaposlenih v športnem sektorju. Visoka stopnja strokovnosti in različnih poklicev v športu, v povezavi s povečano mobilnostjo znotraj EU, poudarja pomen vključevanja kvalifikacij, povezanih s športom, v nacionalne sisteme kvalifikacij, tako da lahko izkoristijo prednost sklicevanja na evropski okvir kvalifikacij. Večja preglednost je potrebna glede potrjevanja in priznavanja kvalifikacij, ki so jih pridobili prostovoljci, kot tudi glede kvalifikacij, potrebnih za urejene s športom povezane poklice.

2.3. Preprečevanje nasilja in nestrpnosti in boj proti njima

Nasilje gledalcev in neredi se še vedno pojavljajo po celi Evropi, zato je potreben evropski pristop, ki bo zajemal ukrepe, namenjene za zmanjšanje s tem povezanih tveganj. V sodelovanju s Svetom Evrope so se ukrepi EU doslej osredotočali na zagotavljanje visoke stopnje varstva državljanov s policijskimi dejavnostmi na mednarodnih nogometnih dogodkih. Širši pristop, ki bo zajemal tudi druge športne discipline in se bo posvetil preprečevanju in kazenskemu pregonu, bo zahteval tesnejše sodelovanje med zadevnimi zainteresiranimi stranmi, na primer policijskimi službami, pravosodnimi organi, organizacijami privržencev in javnimi organi.

Glede na nedavno poročilo Agencije EU za temeljne pravice[5] rasizem, ksenofobija in druge oblike nestrpnosti še naprej povzročajo težave v evropskem športu, tudi na amaterski ravni. Države članice se spodbuja k zagotavljanju celotnega in učinkovitega prenosa Okvirnega Sklepa Sveta 2008/913/PNZ o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije v skladu s kazenskim pravom in k podpori ukrepov za boj proti tem pojavom.

2.4. Izboljšanje zdravja s pomočjo športa

Telesna dejavnost je eden od najpomembnejših dejavnikov zdravja v moderni družbi in lahko bistveno prispeva k zmanjšanju prekomerne telesne teže in debelosti ter preprečevanju številnih resnih bolezni. Šport je temeljni del vsakega javnopolitičnega pristopa, katerega cilj je izboljšati telesno dejavnost. Leta 2008 so ministri EU za šport neformalno potrdili smernice EU za telesno dejavnost s priporočilom, kako se lahko politike in prakse na nacionalni in lokalni ravni ter ravni EU uporabijo, bi se državljanom omogočile telesne dejavnosti kot del njihovega vsakdana. Številne države članice so jih uporabile kot osnovo za nacionalne politične pobude.

---

4 Izjava Evropskega sveta o športu, december 2008.

5 Rasizem, etična diskriminacija in izključenost migrantov in manjšin v športu: primerjalni pregled situacije v Evropski uniji (2010): http://fra.europa.eu/fraWebsite/home/home_en.htm.

Zdravje in telesna dejavnost sta tako tesno povezana, da je izboljšanje telesne dejavnosti ključni del Bele knjige o strategiji za Evropo glede vprašanj v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo[6] iz leta 2007. Za izvajanje te strategije je več držav članic pokazalo pripravljenost za vlaganje v telesno dejavnost kot načina za izboljšanje zdravja, številne organizacije pa so se zavezale projektom, ki spodbujajo vadbo za boljše zdravje.

Obstajajo velike razlike med stopnjami telesne dejavnosti in javnimi pristopi med državami članicami, koncept zdravju koristnih telesnih dejavnosti (HEPA), ki zajema različne sektorje (šport, zdravje, izobraževanje, prevoz, urbanistično načrtovanje, javno varnost in delovno okolje) pa predstavlja pomembne izzive. Telesno dejavnost bi lahko še naprej spodbujali z nacionalnimi izobraževalnimi sistemi v zgodnji starosti. Nadnacionalna izmenjava dobrih praks za podporo načrtovanju in izvajanju smernic nacionalnih telesnih dejavnosti ima visoko dodano vrednost EU in bi jo bilo treba še naprej razvijati.

2.5. Socialna vključenost v športu in s pomočjo športa

Invalidi imajo pravico do enakopravnega sodelovanja z drugimi pri športnih dejavnostih. EU in države članice so podpisale konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov, ki za učinkovitost teh pravic vključuje obvezno sprejemanje ukrepov. Pomembno je zagotoviti popolno izvajanje določb te konvencije.

Ženske niso zadostno zastopane na nekaterih športnih področjih. V skladu s strategijo za enakost med ženskami in moškimi (2010–2015) bo Komisija spodbujala vključevanje problemov v zvezi z enakostjo spolov v dejavnosti, povezane s športom.

Šport omogoča priseljencem in družbi gostiteljici pozitivno vzajemno delovanje, s čimer se izboljšata integracija in medkulturni dialog. Šport vključuje vedno več posebnih programov za priseljence, čeprav se nacionalni pristopi med seboj zelo razlikujejo. S športom se lahko spodbuja socialna vključenost manjšin in drugih ranljivih ali prikrajšanih skupin ter prispeva k boljšemu razumevanju med skupnostmi, vključno s postkonfliktnimi regijami.

DRUŽBENA VLOGA ŠPORTA
Boj proti nedovoljenim poživilom
• *Komisija*: predlaganje osnutka pooblastila za pogajanja glede pristopa EU k Evropski konvenciji proti dopingu v športu Sveta Evrope; • *Komisija*: preučitev najprimernejšega načina za krepitev ukrepov proti trgovanju organiziranih mrež z nedovoljenimi poživili, vključno s kazenskim pravom, če je mogoče; • *Komisija*: podpiranje nadnacionalnih protidopinških mrež, vključno z mrežami, ki so usmerjene v preventivne ukrepe za amaterski šport, šport za vse in fitnes.
Izobraževanje, usposabljanje in kvalifikacije v športu
• *Komisija*: podpiranje inovacijskih pobud v okviru Programa vseživljenjskega

[6] COM(2007) 279 konč., 30.5.2007.

izobraževanja glede telesne dejavnosti v šoli;

- *Komisija in države članice*: razvijanje evropskih smernic za kombinirano športno usposabljanje in splošno izobraževanje („dvojne poklicne kariere“);

- *Komisija in države članice*: podpiranje vključitev kvalifikacij, povezanih s športom, pri izvajanju evropskega okvira kvalifikacij. V tem okviru spodbujanje potrjevanja neformalnega učenja, pridobljenega z dejavnostmi, kot je prostovoljno delo v športu.

Preprečevanje nasilja in nestrpnosti in boj proti njima

- *Komisija in države članice*: razvijanje in izvajanje varnostnih ureditev in zahtev za mednarodne športne dogodke, vključno z vseevropskim usposabljanjem in projekti medsebojnih pregledov za policiste glede nasilja gledalcev;

- *Komisija*: podpora dejavnosti za boj proti rasizmu, ksenofobiji, homofobiji in z njimi povezano nestrpnostjo v športu.

Izboljšanje zdravja s pomočjo športa

- *Komisija in države članice*: v skladu s smernicami za telesno dejavnost prizadevanje za napredek pri oblikovanju nacionalnih smernic, vključno s pregledom in postopkom usklajevanja ter razmišljanje o predlaganju Priporočila Sveta na tem področju;

- *Komisija*: podpiranje nadnacionalnih projektov in mrež na področju zdravju koristnih telesnih dejavnosti.

Socialna vključenost v športu in s pomočjo športa

- *Komisija in države članice*: razvijanje in razširjanje standardov dostopnosti do športnih, prostočasnih in rekreacijskih organizacij, dejavnosti, dogodkov in drugih dejavnosti v okviru evropske strategije za področje invalidnosti;

- *Komisija in države članice*: spodbujanje udeležbe invalidov na evropskih športnih dogodkih kot tudi organizacije dogodkov na področju invalidnosti, zlasti s podporo nadnacionalnih projektov in mrež. V tem okviru podpira raziskave, povezane s specializiranimi športnimi napravami za invalide;

- *Komisija*: podpiranje nadnacionalnih projektov, ki spodbujajo dostop žensk do vodstvenih položajev v športu in dostop do športa za ženske v prikrajšanem položaju. V tem okviru vključuje šport v bazo podatkov in mrežo žensk na vodstvenih položajih;

- *Komisija*: podpiranje nadnacionalnih projektov, ki spodbujajo socialno vključevanje ranljivih in prikrajšanih skupin prek športa, in s tem povezane izmenjave dobrih praks.

3. GOSPODARSKA RAZSEŽNOST ŠPORTA

Šport je velik in hitro rastoč sektor gospodarstva, pomembno prispeva k rasti in novim delovnim mestom ter z dodano vrednostjo in učinki na zaposlovanje presega povprečne

stopnje rasti. Športni sektor proizvede okoli 2 % svetovnega BDP[7]. Veliki športni dogodki in tekmovanja pomenijo velike možnosti za povečan razvoj turizma v Evropi. Šport tako prispeva k strategiji Evropa 2020. Primerljivi podatki so potrebni za podlago z dokazi podprtemu oblikovanju politike. Ne glede na splošen gospodarski pomen športa poteka velika večina športnih dejavnost v okviru neprofitnih struktur, ki temeljijo na prostovoljni dejavnosti. Trajnost financiranja za takšne strukture je lahko vzrok za skrb in okrepiti je treba finančno solidarnost med poklicnim in množičnim športom.

3.1. Z dokazi podprto oblikovanje politike na področju športa

Za oblikovanje politik za izvajanje športnih določb v Lizbonski pogodbi je potrebna trdna baza podatkov, vključno s primerljivimi podatki za celo EU glede družbenih in gospodarskih vidikov športa. Komisija olajšuje sodelovanje na ravni EU za merjenje gospodarskega pomena športa s pomočjo športnega satelitskega računa.[8] Povečano sodelovanje za bolje poznavanje športa v EU mora vključevati akademike, športno industrijo, športno gibanje in nacionalne ter evropske javne organe.

3.2. Trajnostno financiranje športa

Izkoriščanje pravic intelektualne lastnine na področju športa, kot je izdajanje dovoljenj za prenašanje športnih dogodkov ali trženje s športom povezanih izdelkov, je pomemben vir dohodka profesionalnega športa. Dohodek iz teh virov je pogosto delno prerazporejen na nižje ravni športne verige.

Komisija meni, da je pod pogojem, da gre za popolno usklajenost s konkurenčnim pravom EU in pravili notranjega trga, za zagotavljanje samostojnega financiranja športnih dejavnosti v Evropi pomembna učinkovita zaščita teh virov dohodkov. Prodaja pravic za predvajanje športnih prireditev se mora odzivati na različne zahteve trga in kulturne preference ter zagotavljati upoštevanje notranjega trga in konkurenčnega prava.

Centralna prodaja pravic predvajanja je dober primer finančne solidarnosti in mehanizmov prerazporeditve v športu. Centralna prodaja pravic predvajanja sama po sebi omejuje konkurenco v smislu člena 101(1) PDEU. Vendar lahko centralna prodaja omogoči prednosti, ki bi lahko odtehtale negativne učinke. Skupna prodaja lahko zato izpolnjuje merila za oprostitev v skladu s členom 101(3) PDEU, če so izpolnjeni določeni pogoji. Komisija predlaga športnim zvezam, da za centralno prodajo pravic predvajanja vzpostavijo mehanizme in tako zagotovijo ustrezno prerazporeditev prihodkov s popolno usklajenostjo s konkurenčnim pravom EU in ohranjanjem pravice javnosti do obveščenosti.

Igre na srečo (vključno s športnimi stavami in loterijo), ki jih upravljajo zasebni izvajalci ali država, neposredno ali posredno prispevajo k financiranju športa v vseh državah članicah. Prispevki lahko vključujejo finančne povezave med državnimi loterijami in športnim gibanjem, davčne prispevke za financiranje športa, izkoriščanje posebnih pravic in sklenjena sponzorstva.

---

[7] Svetovni gospodarski forum, Davos, 2009.

[8] Satelitski račun je statistični okvir za merjenje gospodarskega pomena neke panoge (v tem primeru športnega sektorja) v nacionalnem gospodarstvu. Športni satelitski račun filtrira nacionalne račune za dejavnosti, povezane s športom, da izloči vse s športom povezane dodane vrednosti.

Zainteresirane strani s področja športa se zavedajo izzivov, povezanih z ohranitvijo dotoka prihodka od iger na srečo v sektor. Pri pregledu organizacije iger na srečo na notranjem trgu bo treba upoštevati pozive k trajnostnemu financiranju športa iz zasebnih in javnih virov ter finančni stabilnosti športnega sektorja. Ureditveni pristopi v državah članicah se razlikujejo na področjih, ki so povezana s pravicami intelektualne lastnine in igrami na srečo, zlasti kar zadeva obseg lastninskih pravic organizatorjev športnih tekmovanj glede dogodkov, ki jih organizirajo, in vprašanje pravice do lastne podobe v športu.

Za boljše razumevanje teh vprašanj je Komisija začela študijo EU glede financiranja množičnega športa. Študija bi morala pokazati pravi pomen različnih virov financiranja za množični šport, kot so javne subvencije (državne, regionalne in lokalne oblasti), prispevki zasebnih gospodinjstev in prispevki iz prostovoljstva, sponzorstva, prihodki od prodaje pravic za predvajanje in prihodki, ki izhajajo iz organizacije iger na srečo. Rezultati študije bodo podlaga za odločanje, ali so na tem področju potrebni ukrepi in katere vrste.

3.3. Uporaba predpisov Evropske unije o državni pomoči na področju športa

Šport financirajo javni organi na različne načine v vseh državah članicah EU. Nekateri ukrepi, kot so zelo majhni zneski pomoči, ki spadajo pod uredbo *de minimis*, lahko ostanejo zunaj obsega člena 107(1) PDEU. Ko so izpolnjeni pogoji, določeni v tem členu, državna pomoč načeloma ni združljiva s pravom EU, razen, če se uporablja eno od odstopanj iz člena 107 PDEU. Čeprav Uredba o splošnih skupinskih izjemah izrecno ne zajema državne pomoči za šport, bi jo lahko pokrivale nekatere njene določbe, v tem primeru pa bi se lahko brez predhodnega obvestila Komisiji štela kot usklajena z določbami EU o državni pomoči. V nasprotnem primeru je treba v skladu s členom 108(3) PDEU Komisijo vnaprej obvestiti o novi pomoči in jo je mogoče dodeliti šele po pozitivni odločitvi Komisije. Odločitev glede državne pomoči za šport ni bilo veliko in kot v drugih sektorjih v podobni situaciji so zainteresirane strani večkrat zahtevale dodatna pojasnila glede financiranja infrastrukture in športnih organizacij.

3.4. Regionalni razvoj in zaposljivost

Sredstva EU bi se lahko uporabila za projekte in ukrepe v podporo trajnostnim športnim strukturam. Da bi se na primer popolnoma izkoristila vrednost športa kot orodja za lokalni in regionalni razvoj, prenovo mest, razvoj podeželja, zaposljivost, ustvarjanje novih delovnih mest in vključevanje na trg dela, lahko strukturni skladi podprejo naložbe v skladu s prednostmi, ki so določene v operativnih programih. Regionalne zainteresirane strani (občine in regije) imajo ključno vlogo pri financiranju športa in dostopu do športa ter bi morale biti bolj udeležene v s tem povezanih razpravah na ravni EU.

GOSPODARSKA RAZSEŽNOST ŠPORTA
Z dokazi podprto oblikovanje politike na področju športa
• *Komisija in države članice*: oblikovanje satelitskih računov za šport, ki so skladni z dogovorjeno evropsko opredelitvijo; • *Komisija*: podpiranje mreže univerz za spodbujanje inovativnih in z dokazi podprtih športnih politik; • *Komisija*: preučevanje izvedljivosti oblikovanja funkcije spremljanja športa v EU za analiziranje trendov, zbiranje podatkov, razlago statistik, pospešitev raziskav, opravljanje

pregledov in študij ter spodbujanje izmenjave informacij.
Trajnostno financiranje športa
• *Komisija*: pri izvajanju pobude digitalne agende zagotavljanje upoštevanja pravic intelektualne lastnine, ki lahko izhajajo iz poročanja o športu; • *Komisija*: oblikovanje študije za analizo pravic športnih organizatorjev in pravice do lastne podobe v športu z vidika pravnega okvira EU; • *Komisija in države članice*: v sodelovanju s športnim gibanjem preučevanje načinov za krepitev mehanizmov finančne solidarnosti na področju športa, pri čemer se v celoti spoštujejo pravila EU o konkurenci; • *Komisija in države članice*: na podlagi rezultatov študije EU o financiranju množičnega športa preučitev najboljših praks med obstoječimi mehanizmi financiranja za pregledno in trajnostno financiranje športa.
Uporaba predpisov Evropske unije o državni pomoči na področju športa
• *Komisija*: spremljanje uporabe zakona državne pomoči na področju športa ter razmislek o smernicah, če se poveča število primerov državne pomoči v povezavi s športom.
Regionalni razvoj in zaposljivost
• *Komisija in države članice*: v podporo športni infrastrukturi ter trajnostnim športnim dejavnostim in dejavnostim na prostem polno izkoriščanje možnosti Evropskega sklada za regionalni razvoj kot orodja za regionalni razvoj in razvoj podeželja ter Evropskega socialnega sklada, da se okrepijo znanja in spretnosti ter zaposljivost delavcev v športnem sektorju.

4. ORGANIZACIJA ŠPORTA

4.1. Spodbujanje dobrega upravljanja v športu

Dobro upravljanje v športu je pogoj za samostojnost in samoreguliranje športnih organizacij. Res je, da ni mogoče opredeliti enotnega vzorca upravljanja v evropskem športu v različnih disciplinah, in glede na nacionalne razlike Komisija meni, da obstajajo med seboj povezana načela, ki so podlaga za upravljanje športa na evropski ravni, kot je samostojnost v okviru zakona, demokracija, preglednost in odgovornost pri odločanju ter možnost za vse zainteresirane strani, da so zastopane. Dobro upravljanje v športu je pogoj za spopadanje z izzivi v zvezi s športom in pravnim okvirom EU.

4.2. Posebna narava športa

Posebno naravo športa, pravni pojem, ki ga je oblikovalo Sodišče Evropske unije in so ga institucije EU že upoštevale v različnih okoliščinah ter je bil podrobno obravnavan v Beli knjigi o športu in spremnem delovnem dokumentu služb Komisije, zdaj priznava člen 165 PDEU. Obsega vse lastnosti posebne narave športa, kot je na primer medsebojna odvisnost med tekmeci ali piramidna struktura javnih tekmovanj. Pojem posebne narave športa se

upošteva pri ocenjevanju skladnosti športnih pravil z zahtevami prava EU (temeljne pravice, prosti pretok, prepoved diskriminacije, konkurenca itd.).

Športna pravila običajno zadevajo organizacijo in pravilno izvedbo tekmovalnega športa. So odgovornost športnih organizacij in morajo biti v skladu s pravom EU. Za oceno usklajenosti športnih pravil s pravom EU Komisija preveri, ali so cilji, ki se dosegajo s temi pravili, zakoniti, ali so morebitni omejevalni učinki navedenih pravil neločljivo povezani z doseganjem ciljev in ali so sorazmerni z njimi. Legitimni cilji športnih organizacij se lahko nanašajo na primer na pravičnost športnih tekmovanj, negotovost rezultatov, zaščito zdravja športnikov, spodbujanje zaposlovanja in usposabljanja mladih športnikov, finančno stabilnost športnih klubov/ekip ali enovito in redno izvajanje določenega športa („pravila igre“).

Z dialogom z zainteresiranimi stranmi s področja športa bo Komisija na osnovi posameznih tem še naprej poskušala razložiti povezave med pravom EU in športnimi pravili v poklicnem in amaterskem športu. Kot so pri posvetovanju zahtevale države članice in športno gibanje, je Komisija zavezana k podpiranju ustrezne razlage pojma posebna narava športa in bo glede tega še naprej zagotavljala smernice. V zvezi z uporabo konkurenčnega prava EU bo Komisija še naprej uporabljala postopek, kot ga predvideva Uredba (ES) št. 1/2003.

4.3. Prosti pretok in državljanstvo športnikov

Organizacija športa na nacionalni ravni je del tradicionalnega evropskega pristopa k športu. Medtem ko Pogodba prepoveduje diskriminacijo na podlagi državljanstva in utemeljuje načelo prostega gibanja delavcev, je Sodišče Evropske unije v preteklih odločitvah upoštevalo potrebo po ohranitvi posebne narave športa v zvezi s sestavo nacionalnih ekip ali rokov, ki se uporabljajo za pravila o prestopu igralcev v ekipnih športnih tekmovanjih.

Na področju profesionalnega športa pravila, ki pomenijo neposredno diskriminacijo (kot na primer kvote igralcev na podlagi državljanstva), niso v skladu s pravom EU. Po drugi strani lahko pravila, ki so posredno diskriminatorna (kot so kvote za igralce, ki se usposobijo lokalno) ali ki ovirajo prosto gibanje delavcev (nadomestilo za zaposlovanje in usposabljanje mladih igralcev), štejejo za usklajena, če se uporabljajo za doseganje legitimnega cilja ter če so potrebna za doseganje takšnega cilja in z njim sorazmerna.

Na podlagi člena 45 PDEU se pravila o prostem gibanju uporabljajo le za delavce in poklicne športnike v okviru gospodarske dejavnosti. Vendar se pravila o prostem gibanju uporabljajo tudi za amaterski šport, saj Komisija meni, da iz istočasne obravnave členov 18, 21 in 165 PDEU izhaja, da se splošno načelo EU o prepovedi vsakršne diskriminacije na podlagi državljanstva uporablja za šport za vse državljane EU, ki so uporabili svojo pravico do prostega gibanja, vključno s tistimi, ki izvajajo amatersko športno dejavnost.

Komisija je začela študijo za oceno posledic določb Pogodbe glede nediskriminacije na podlagi državljanstva v posameznih športih. Smernice o prostem gibanju so določene v delovnem dokumentu služb, ki je priložen temu sporočilu. Dodatne smernice so navedene v sporočilu Komisije o „ponovni potrditvi prostega gibanja delavcev: pravice in pomembne spremembe“, sprejetim 13. julija 2010[9].

---

[9] COM(2010) 373.

4.4. Pravila o prestopu in dejavnosti športnih agentov

Po razpravah s Komisijo leta 2001 v okviru protimonopolne zadeve je bila v pravila FIFA o statusu in prestopih igralcev vključena vrsta pravil. Zaradi zaskrbljenosti glede zakonitosti dejanj in preglednosti zadevnih finančnih tokov so prestopi igralci redno prihajajo v javnost. Komisija meni, da je nastopil čas za celostno vrednotenje pravil o prestopu v evropskem profesionalnem športu.

Neodvisna študija o športnih agentih, izvedena v imenu Komisije leta 2009, vsebuje pregled dejavnosti športnih agentov v EU. Glavni ugotovljeni problemi so etične narave, kot sta finančni kriminal in izkoriščanje mladih igralcev, kar ogroža pravičnost športnih tekmovanj in integriteto športnikov. Študija je odkrila tudi razlike v načinu reguliranja dejavnosti agentov s strani javnih organov in zasebnih teles v Evropi.

4.5. Integriteta športnih tekmovanj

V ekipnih športih je sistem podeljevanja licenc dragoceno orodje za zagotavljanje integritete tekmovanj. Prav tako so učinkovit način spodbujanja dobrega upravljanja in finančne stabilnosti. Komisija pozdravlja sprejetje ukrepov za izboljšanje fair playa na področju financ v evropskem nogometu, pri čemer opozarja, da morajo takšni ukrepi spoštovati notranji trg in pravila konkurence.

Vnaprejšnji dogovori o rezultatih kršijo etiko in integriteto športa. Ne glede na to, ali je njihov cilj vplivanje na stave ali doseganje športnih ciljev, gre za obliko korupcije in je kot tako sankcionirano z nacionalnim kazenskim pravom. Mednarodne kriminalne mreže imajo vlogo pri vnaprejšnjih dogovorih o rezultatih, ki so povezani z nedovoljenimi stavami. Zaradi svetovne priljubljenosti športa in čezmejnega značaja stavnih dejavnosti problem pogosto presega pristojnosti nacionalnih oblasti. Zainteresirane strani s področja športa so sodelovale z javnimi in zasebnimi podjetji, ki organizirajo stave, pri razvoju sistema zgodnjega opozarjanja in izobraževalnih programov, pri čemer so dosegli mešane rezultate. Komisija bo sodelovala s Svetom Evrope pri analizi dejavnikov, ki bi lahko prispevali k učinkovitejši obravnavi vprašanja vnaprejšnjih dogovorov o rezultatih na nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Integriteta v športu je tudi eno od vprašanj, ki bodo obravnavana na prihodnjem posvetovanju Komisije o zagotavljanju spletnih iger na srečo v EU.

4.6. Evropski socialni dialog v športnem sektorju

Socialni dialog je temelj evropskega socialnega modela in daje delodajalcem, športnikom in športnim delavcem možnost oblikovanja delovnih odnosov v športnem sektorju s pomočjo avtonomnega dialoga v splošnem zakonodajnem in institucionalnem okviru EU. Evropski odbor za socialni dialog je bil ustanovljen v sektorju profesionalnega nogometa leta 2008. Delo v odboru se je nadaljevalo z določitvijo minimalnih pogodbenih obveznosti za igralce nogometa.

Poleg tega je več potencialnih evropskih organizacij socialnih partnerjev izrazilo svoje zanimanje za ustanovitev odbora za socialni dialog za celotni sektor športa in rekreativnih dejavnosti. Komisija spodbuja ta razvoj in vabi socialne partnerje, da še naprej utrjujejo reprezentativnost na ravni EU. Predlagala bo testno fazo, ki bo olajšala uvedbo takšnega dialoga.

ORGANIZACIJA ŠPORTA

Spodbujanje dobrega upravljanja v športu
• *Komisija in države članice*: spodbujanje standardov upravljanja športa prek izmenjave dobrih praks in usmerjene podpore posebnih pobud.
Posebna narava športa
• *Komisija*: zagotavljanje pomoči in smernic na osnovi posameznih tem glede uporabe koncepta določene narave športa.
Prosti pretok in državljanstvo športnikov
• *Komisija*: izdajanje smernice za uskladitev določb Pogodbe glede državljanstva z organizacijo tekmovanj v posameznih športih na nacionalni ravni; • *Komisija*: ocenjevanje posledice pravil glede domačih igralcev ekipnih športov v letu 2012.
Pravila o prestopu in dejavnosti športnih agentov
• *Komisija*: začetek študije o gospodarskih in pravnih vidikih prestopov igralcev in njihovega vpliva na športna tekmovanja. V zvezi s tem zagotavljanje smernic glede prestopov igralcev ekipnih športov; • *Komisija*: organiziranje konference za nadaljnjo raziskavo možnih načinov, s katerimi bi institucije EU in predstavniki športnih gibanj (federacije, lige, klubi, športniki in agenti) izboljšali situacijo v zvezi z dejavnostmi športnih agentov.
Evropski socialni dialog v športnem sektorju
• *Komisija*: podpiranje socialnih partnerjev in športnih organizacij pri vzpostavitvi socialnega dialoga na ravni EU za celotni sektor športa in rekreativnih dejavnosti ter razpravi o novih pomembnih vprašanjih, kot so pogodbena stabilnost, izobraževanje in usposabljanje, zdravje in varnost, zaposlovanje in delovni pogoji mladoletnikov, vloga agentov ali boj proti nedovoljenim poživilom.

5. SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI IN MEDNARODNIMI ORGANIZACIJAMI

Lizbonska pogodba poziva Unijo in države članice k pospeševanju sodelovanja s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju športa. V skladu s celinsko organizacijo športa in prenovljenim soglasjem glede širitve, mora imeti sodelovanje z evropskimi tretjimi državami, zlasti državami kandidatkami in potencialnimi kandidatkami, ter Svetom Evrope, prednost.

SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI IN MEDNARODNIMI ORGANIZACIJAMI
• *Komisija*: opredelitev možnosti za mednarodno sodelovanje na področju športa s poudarkom na evropskih tretjih državah, zlasti državah kandidatkah in potencialnih

kandidatkah, ter Svetu Evrope.

6. SKLEPNA UGOTOVITEV

Po mnenju Komisije zahteva zapletenost predlogov na področju športa ohranitev neformalnih struktur sodelovanja med državami članicami za zagotavljanje nadaljnje izmenjave dobrih praks in razširjanja rezultatov. Komisija bo še naprej zagotavljala podporo neformalnim delovnim skupinam na področju športa, s katerimi želijo države članice nadaljevati ali jih oblikovati ter ki bodo še naprej poročale vodilnim osebam, ki so na pristojnem ministrstvu vsake države članice odgovorne za šport EU.

Evropski parlament in Svet sta pozvana, da podpreta predloge iz tega sporočila o športu in navedeta prednostne naloge za prihodnje dejavnosti.